

DEBAT

Her er 10 gode grunde til at forbyde den danske produktion af minkskind

CORONA

AF THOMAS SØBIRK PETERSEN, PROFESSOR I ETIK PÅ ROSKILDE UNIVERSITET
OG PETER MOLLERUP, BIOLOG OG FORMAND FOR DYRENES VENNER
BEGGE ER MEDLEM AF DET DYREETISKE RÅD

Regeringen har besluttet at aflive alle danske mink, da mink er særligt modtagelige for coronavirus og er årsag til, at der er sket flere mutationer af denne alvorlige virus, som i skrivende stund har kostet cirka 1, 2 millioner menneskeliv.

Det er selvfølgelig meget trist at aflive cirka 15 millioner mink, og at en række mennesker mister deres arbejde og livsværk. Men regeringen har også gjort det klart, at de ikke ønsker at forbyde minkproduktionen på den lange bane. Her er vi dog uenige. På cirka tre uger har over 7.000 danskere skrevet under på et borgerforslag om at forbyde danske minkfarme. I det følgende vil vi komme med 10 begrundelser for, hvorfor vi bør få vedtaget en lov, som forbyder minkfarme i Danmark.

1. Den halv-vilde mink

Industriproduktion af minkskind begyndte i Danmark i starten af 1930'erne. Mens kvæg og svin blev indført som husdyr i Danmark for 6.000 år siden, er der altså kun gået 90 år for minkens vedkommende. Derfor er processen med at domesticere mink kunne lige begyndt, hvilket betyder, at det er halv-vilde dyr med stor risiko for at blive stresset i et industrielt dyreproduktionsmiljø..

2. Minken - en ensom jæger

Minken er et solitært dyr, hvilket betyder, at den lever alene i naturen, hvor den forsvare sit kæmpestore territorium på op til 7 kvadratkilometer. Minke møder kun andre dyr, når de skal formere sig. Hvis de støder på hinanden, uden at formålet er at producere afkom, vil de slås til døden, eller til den ene stikker af. De mange bidskader opstår, når man sætter for mange voksne mink sammen i et lille bur.

3. Minken har brug for vand

Minken er et såkaldt semiakvatisk dyr. Den jager både på land og i vand, og svømmehuden mellem tæerne gør den til en rigtig god svømmer. Minken kan også klatre og grave. Den graver huler i bredden eller overtager huler fra andre gravende pattedyr som mosegris eller bæver. Minken er samtidig et meget nysgerrigt dyr. Livet i et lille trådbur uden nogen form for adgang til vand – andet end drikkevand - er derfor stærkt kritisabelt.

4. Minken – en invasiv art

Der findes ca. 1.100 minkfarme herhjemme beboet af ca. 2,5 mio. avlsdyr, der hver får 5-6 hvalpe om året. Der produceres således årligt ca. 12 mio. skind. Naturligvis kan det ikke undgås, at nogle af disse mink slipper ud i naturen, hvor de gør stor skade på de oprindelige dyrestande. De spiser mange jordrugende fugle plus æg og unger. Også åer og vandløb kan næsten blive tømt for fisk og fiskeyngel. Minken hører hjemme i Nordamerika og er en invasiv art, som har meget få fjender i den danske natur. Der skydes hvert år ca. 3.000 vilde mink i Danmark.

5. Alt for lidt plads

I naturen hævder minken et areal på op til 7 kvadratkilometer. I buret er der flere mink, som her må nøjes med at boltre sig på et areal svarende til fire A4-ark. Og så er gulv og loft lavet af trådnæt, så minkens afføring kan opsamles under buret, og maden kan placeres oven på buret. Minkens behov for beskæftigelses- og rodemateriale bliver slet ikke opfyldt.

6. Fin pels er ikke liv med godt liv

Pelsindustrien har ofte hævdet, at minkene i de små bure havde det fortrinligt, for ellers ville de jo ikke lave sådan nogle flotte skind. Men mink kan godt have en fin pels, selv om de har haft et liv med meget lav livskvalitet. Burhøns lægger også fine og velsmagende æg.

7. Kun små og få forbedringer

Da Fødevarestyrelsen for nogle år siden konstaterede, at der var problemer med dyrevelfærden på 58 % af minkfarmene (fx bidskader, håndtering af syge og tilskadekomne dyr), førte det til nogle få og små forbedringer i burene: lidt halm, et rør til at lege med og en hylde til at sidde på. Det er langt fra tilstrækkeligt til at dække minkens behov for stimulering.

8. Unødvendig luksus

Flere og flere forbrugere siger nej til pels. Ikke kun fordi minkavl af mange bliver betragtet som dyremishandling, men fordi pels altid har været indbegrebet af luksus og glamour, og derfor et helt unødvendigt produkt. For ikke at blive forbundet med dyremishandling har mange modefirmaer (Gucci, Prada, Versace, Hugo Boss, Chanel) sagt nej til pels.

Her vil skeptikere måske sige, at det at spise kød også ret beset er unødvendigt. Men selv om det er rigtigt, vil kød næppe blive vurderet som et luksusprodukt på linje med pels.

9. En underskudsforretning

Det store fald i efterspørgslen efter minkpelse har fået prisen på minkskind til at rasle ned. Erhvervet er i krise og mange farme har måttet dreje nøglen om. I 2019 var det gennemsnitlige driftsresultat på hver eneste minkfarm i Danmark minus 0,7 millioner kroner, og de sidste fire år har industrien over ét haft underskud. Myten om at landet ikke kan undvære de store valutaindtægter, er hermed gennemhullet.

10. Så mangler vi bare Danmark

Virkelig mange lande har erkendt de store problemer med dyrevelfærden og har forbudt minkfarme: England, Østrig, Holland, Frankrig, Polen, Kroatien, Slovenien, Makedonien, Serbien, Bosnien Hercegovina, Irland, Norge, Belgien, Luxemburg, Tjekkiet. Og følgende lande overvejer at indføre et forbud: Estland, Litauen, Montenegro, Ukraine.

Automat-kommentaren fra pelsbranchen er, at "Ja, men disse lande har en forsvindende lille pelsproduktion". Her kan man oplyse, at Polen var Europas næststørste producent af minkskind med ca. 5 millioner skind per år.

Udover disse 10 argumenter for at forbyde alt minkproduktion i Danmark, kommer så den sundhedsfare, som udbredelsen af Covid-19 på minkfarmene udgør for mennesker. Meget tyder på, at sygdomme som SARS og covid-19 er sprunget fra dyr til menneske på markeder i blandt andet Kina, hvor handel og slagtning af vilde dyr foregår under dyreuetiske og uhygiejniske forhold. Vi bør gøre alt for at få lukket en slags markeder.

Men vi bør også selv bidrage til at bekæmpe og forebygge pandemier ved at forbyde produktion af minkpels i Danmark.